

รายงานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม ความพึงพอใจในชีวิต และภาวะสุขภาพ
กับสมรรถนะแห่งตนหลังเกษียณอายุ *

ฉัตรพร อุณนาภิรักษ์ ภ.ม. **

และคณะ ***

Uonnapirok L. and et al. Relationships between socioeconomic status,
life satisfaction, health status and retirement selfefficacy.

TJN, 1996, 45(4): 50-60

Key words : Socioeconomic status, Life satisfaction, Health status,
Retirement selfefficacy, Elderly.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม ความพึงพอใจในชีวิต ภาวะสุขภาพและตัวแปรอื่น ๆ กับสมรรถนะแห่งตน หลังเกษียณอายุ และศึกษาหาตัวแปรที่สามารถทำนายสมรรถนะแห่งตนหลังเกษียณอายุ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การเอกชน ที่มีอายุระหว่าง 54-61 ปี จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยดัดแปลงจากเครื่องมือของ Belloc, ดร.ศรีเวื่อน แก้วกึ่งवाल และ Neuhs วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC *

ผลการวิจัย พบว่าสถานภาพเศรษฐกิจสังคม ความพึงพอใจในชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

สมรรถนะแห่งตนหลังเกษียณอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะแห่งตนหลังเกษียณอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สมรรถนะแห่งตนหลังเกษียณอายุโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ โดยสมรรถนะต่อการปรับตัวจากผลของการเกษียณอายุมีค่าสูงสุดอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง รองลงมาได้แก่สมรรถนะด้านกิจกรรมและด้านการเงิน สมรรถนะแห่งตนหลังเกษียณอายุด้านที่ต่ำที่สุด คือด้านสุขภาพและด้านการวางแผนใช้จ่ายเงินบำนาญ/บำเหน็จ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ตัวแปรที่สามารถใช้ทำนายสมรรถนะแห่งตนหลังเกษียณอายุงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิต และสถานภาพเศรษฐกิจสังคม ($p < .001$)

* ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินทุน China Medical Board of New York ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรัสวรรณ เทียนประภาส M.S.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทนา รณฤทธิวิชัย ภ.ม., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนา พันธุ์ศักดิ์ วท.ม.,

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัศมณห์ คุ่มทวีพร วท.ม. ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

The purposes of this research were to study the relationships between socioeconomic status, life satisfaction, health status, other factors and retirement self-efficacy and to search the predictors of retirement self-efficacy. Respondents were 150 persons (54-61 years of age) from government officers and business companies staffs. Questionnaires were developed from Belloc, Kaewkungval and Neuhs. Data were analysed by using the SPSS/PC⁺.

The results of this study revealed that there were significantly positive correlation between socioeconomic status, life satisfaction and retirement self-efficacy at the significance level of .01. Health status was significant related to retirement self-efficacy at the significance level of .05. Total retirement self-efficacy scores were nearly low level. The highest scores was retirement self-efficacy of retirement itself which was at moderate level. The retirement self-efficacy scores of activities and financial were lower than the scores of retirement itself. The lowest scores were retirement self-efficacy of health and retirement self-efficacy of pension. The predictors of retirement self-efficacy were life satisfaction and socioeconomic status. ($p < .001$).